

NIVEAU 2

DAMWERKBOEK

Niveau 2 Damdiploma's: WIT & ZWART

Naam

Versie: 2017

Inleiding

Met dit werkboek verkrijg je de damkennis voor het behalen van je tweede en derde damdiploma Niveau 2: Wit en Zwart! Het is opgebouwd uit verschillende leerzame hoofdstukken. Bij elk hoofdstuk staat aangegeven waar het over gaat. De eerste vijftien hoofdstukken staan gelijk aan Damdiploma Wit. De laatste negentien hoofdstukken staan gelijk aan Damdiploma Zwart. Het werkboek telt 558 opdrachten/diagrammen.

Uitleg

Er geldt in dit werkboek een notatieplicht voor de zetten (slaan is niet nodig om te noteren) van wit (of zwart, als dat gevraagd wordt). Gebruik dus geen pijltjes. Ga nauwkeurig te werk, zodat jouw jeugdleider – die de antwoorden nakijkt – weet wat je bedoelt. Kortom, noteer duidelijk en correct!

Bordnummering

Zwart

	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	
	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	
	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	
	31	32	33	34	35
36	37	38	39	40	
	41	42	43	44	45
46	47	48	49	50	

Wit

Hoe maak je een opdracht?

Diagram X

42-37, 43-38, 44-39

Gebruikte tekens

- ? = Zwakke zet
- ! = Sterke zet
- ?! = Lokzet
- ! ? = Foutzet na lokzet
- () = De zetten van zwart worden soms tussen haakjes geplaatst
- [2] = Het cijfer geeft aan dat wit (of zwart) in dat aantal notatiezetten gaat winnen.

Voor alle standen geldt: wit speelt en wint, tenzij anders vermeld.

Inhoud

<u>Hoofdstuk</u>	<u>Thema</u>	<u>Paginanummer</u>
1	Basiskennis I: Leren noteren	5
2	Meerslag	9
3	Slaan met de dam	10
4	Basiskennis II: Vier dammen tegen één dam	11
5	Combineren I: Eenvoudig	12
6	Combineren II: Combineren met de dam	16
7	Aanvallen	19
8	Verdedigen	21
9	Basiskennis III: Bordindeling	23
10	Combineren III: Meerslag	25
11	Combineren IV: Slagkeus	28
12	Ruilen	31
13	Doorbreken	32
14	Combineren V: Vrij tempo	33
15	Combineren VI: Een plakker	36
16	Positiespel I: Tegenstander vastzetten	39
17	Positiespel II: Wie staat er beter?	40
18	Dreiging	41
19	Offeren	42
20	Combineren VII: Verschillende tweezetters	43
21	Combineren VIII: Dam geven	46
22	Positiespel III: Mooie plekjes	49
23	Positiespel IV: Spelen met een plan	50
24	Combineren IX: Opentrekken	52
25	Combineren X: Ontruimen	54
26	Eerst ruilen, dan aanvallen	56
27	Analyseren	57
28	Combineren XI: Schommelslag	58
29	Combineren XII: Openingscombinaties	60
30	Eindspel I: Vangen van de dam	62
31	Eindspel II: Opsluiten van de dam	63
32	Eindspel III: Werken met de dam	64
33	Rekenen	65
34	Voorspel de uitslag	67

1.1 Basiskennis I: Leren noteren

Leren: In het werkboek werk je met notatie. Leer de notatie van het dambord goed!

Op te kunnen noteren, heeft elk speelveld zijn eigen nummer gekregen, waardoor we precies kunnen aangeven, op welke velden de schijven staan en naar welke velden ze verplaatst worden.

Je moet ze kennen om je toekomstige officiële partijen op te schrijven of om een damboek te kunnen lezen of maken.

Het lijkt erg moeilijk al die nummertjes te onthouden, maar als je er vaak mee werkt, kom je er snel achter dat het vrij eenvoudig is.

Bij het damspel zitten de spelers ieder aan een kant van het bord, vandaar dat we het bord hebben laten zien door de ogen van de witspeler (diagram 1), maar ook door de ogen van een zwartspeler (diagram 2). We gaan bij het aangeven van de zetten in dit werkboek altijd uit van diagram 1!

In **diagram 1** en **2** zie je alle 50 nummers bij elkaar. Er is een manier om de nummers snel uit je hoofd te leren:

- ❖ Leer de velden 1 tot en met 10 uit je hoofd.
- ❖ Onthoud dat velden recht onder elkaar steeds 10 verschillen.

In **diagram 3** zie je hoe dat gaat. Onder veld 1 liggen de velden 11, 21, 31 en 41. Ga je bij veld 9 omlaag, dan passeer je de velden 19, 29, 39 en 49.

Kortom, het verschil met de velden recht onder elkaar verschilt steeds 10.

Op de volgende pagina staan enkele oefenopgave over noteren. Zo kan je heel snel de velden van de notatie vinden. Probeer de opdrachten uit je hoofd te maken.

Noteren van een zet doe je door de volgende stappen uit te voeren:

- ❖ Eerst schrijf je het veld op waar de schijf vandaan komt.
- ❖ Dan zet je een streepje. Bij het slaan een kruisje.
- ❖ Daarachter noteer je het veld waar de schijf naar toe gaat.

Voorbeeld voor een zet 32-28 of een slag: 28x19.

Zwart

	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	
31	32	33	34	35	
36	37	38	39	40	
41	42	43	44	45	
46	47	48	49	50	

Wit
Diagram 1

Wit

	50	49	48	47	46
45	44	43	42	41	
40	39	38	37	36	
35	34	33	32	31	
30	29	28	27	26	
25	24	23	22	21	
20	19	18	17	16	
15	14	13	12	11	
10	9	8	7	6	
5	4	3	2	1	

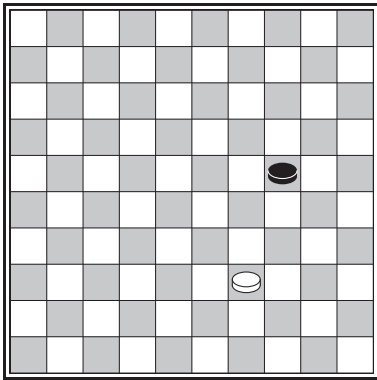
Zwart
Diagram 2

	1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	
11	12	13	14	15	
16	17	18	19	20	
21	22	23	24	25	
26	27	28	29	30	
31	32	33	34	35	
36	37	38	39	40	
41	42	43	44	45	
46	47	48	49	50	

Diagram 3

1.2 Basiskennis I: Leren noteren

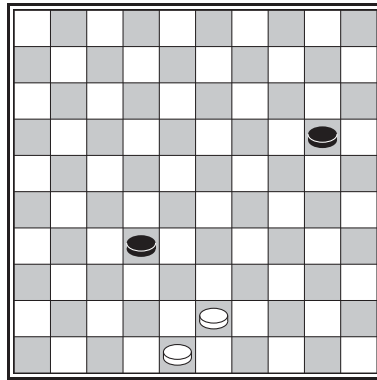
Opdracht: Noteer onder diagram 4-9 op welke velden de witte en zwarte schijven staan.

Diagram 4

Wit schijven op:

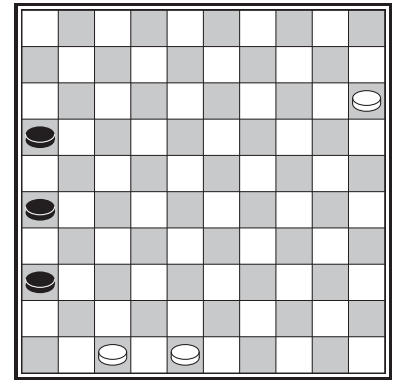
Zwart schijven op:

Diagram 5

Wit schijven op:

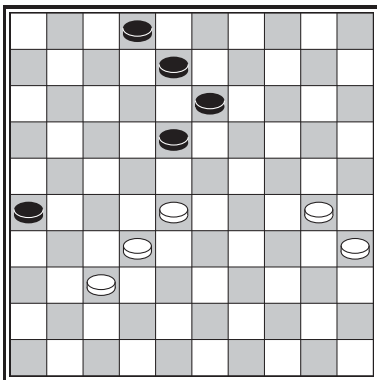
Zwart schijven op:

Diagram 6

Wit schijven op:

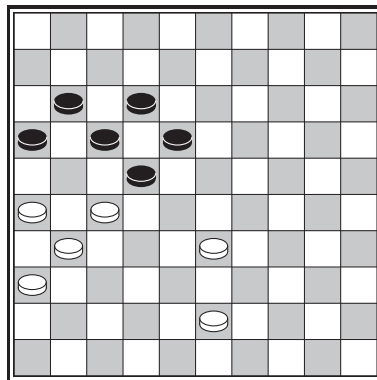
Zwart schijven op:

Diagram

Wit schijven op:

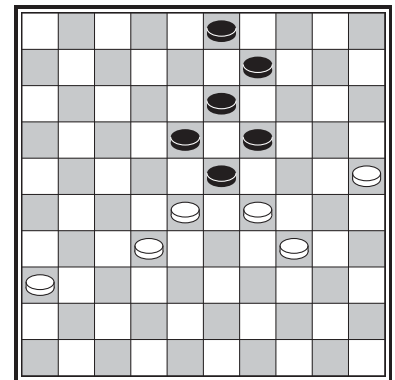
Zwart schijven op:

Diagram 8

Wit schijven op:

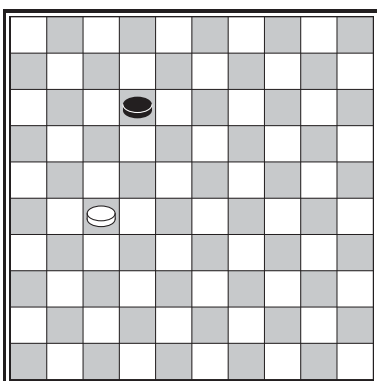
Zwart schijven op:

Diagram 9

Wit schijven op:

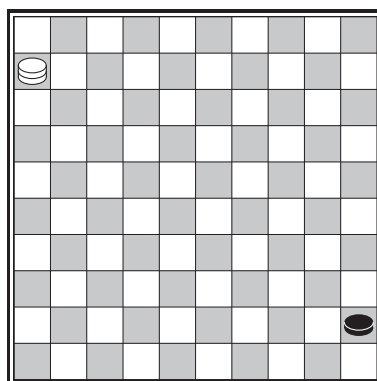
Zwart schijven op:

Diagram 10 [1]

Wit gaat winnen in één zet.
Noteer de winnende zet.

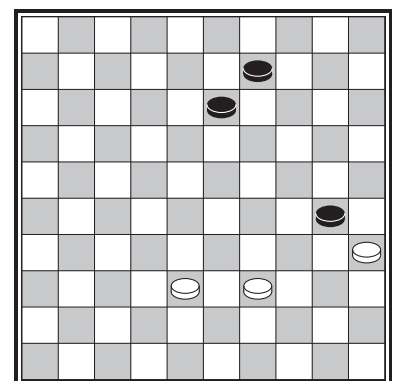
Notatie:

Diagram 11 [1]

Wit gaat winnen in één zet.
Noteer de winnende zet.

Notatie:

Diagram 12 [1]

Wit moet slaan.
Noteer de slag voor wit.

Notatie: